

- vlk (zrejme v záujme udržiavania loveckej kondície, t.j. svojho tréningu, podobne ako rys a za priaznivých podmienok, napr. pri vysokom snehu) evidentne loví aj zver, ktorú nespotrebuje, pričom loví aj jedince – podľa poľovníckeho vkusu – chovné;

- vlk znižuje počet poľovníckych príležitostí.

Skutočne je niekto taký naivný a myslí si, že pri týchto známych faktoch všetci poľovníci, alebo aspoň ich „lepšia“ väčšina (hovorím o fyzických osobách!) pristúpia na čo i len silne obmedzený plán lovu vlka, o celoročnej ochrane ani nehovoriac? Kedy už títo byrokrati pochopia, že pre poľovníka môže byť vo chvíli rozhodnutia či vlka uloviť, alebo ušetriť, nejaký zákon len veľmi vzdialeným zdrojom papiera – tak ako napr. pre bežného šoféra vyhláska o obmedzení rýchlosti.

Na strane druhej:

- poľovnícka ekológia jednoznačne rešpektuje poznanie, že prakticky každá populácia mäsožravcov podlieha vnútornej autoregulácii svojej populačnej hustoty, odvíjajúcej sa hlavne od dostatku, resp. nedostatku svojho hlavného potravného článku (menej potravy, menej mládat);

- vlk selektívno-redukčným pôsobením na populácie svojej koristi udržiava túto v tom najlepšom zdravotnom a kondičnom stave;

- pre nášho, v lesoch žijúceho vlka je korisťou hlavne jelenia, v menšej miere diviacia zver; tundra vlky, na rozdiel od iných lesných, či préríjnych (stepných) vlkov, ktorých hlavnou potravou sú, alebo boli, iné veľké párné či nepárnokopytníky (los, wapiti, bizón, pratur, zubor, divoké kone)

dokážu vo vegetačnom období bezproblémovo prežívať aj na pravidelne a mohutne gradujujúcich populáciách hlodavcov, napr. lumíkov; v zimnom období by však aj oni bez sobov či pižmoňov mali problém prežiť (vo všeobecnosti však platí kritérium, že vlčia svorka nedokáže dlhšie prežívať na koristi menšej ako asi 15 kg).

Má to však jednu chybu krásy – všetko z tu uvedeného platí, ovšem len v prirodzených ekosystémoch! A tie u nás nemôže reprezentovať 977 km², navyše po celom území Slovenska rozptýlených prírodných (lesných aj nelesných) rezervácií (a aj v ostatných štátoch EÚ nie je táto situácia iná, ba väčšinou ešte horšia)! Na porovnanie: tak napr. Yellowstoneý národný park (USA) má výmeru až 8980 km² (takmer 1/5 výmery celého Slovenska), kanadský Wood Buffalo National park má 44 807 km² (je skoro taký veľký ako Slovensko samotné) a napr. aj „maličký“ kanadský Banff National Park s výmerou 6641 km² je trikrát(!) väčší, ako náš najväčší Národný park Nízke Tatry aj so svojim ochranným pásmom – ten má totiž len púhych 1830 km².

Popritom je dôležitá aj skutočnosť, že na rozdiel od amerických národných parkov, kde je prakticky akákoľvek exploatačná ekonomická činnosť nežiaduca, vo všetkých našich národných parkoch, nehovoriac ani o ich ochranných pásmach, je väčšina pozemkov už najmenej niekoľko storočí ekonomicky využívaná človekom (hlavne lesným hospodárstvom a poľnohospodárstvom), a využívaná bude určite aj naďalej!

Možno preto sa naši ortodoxní ochranári tak krčovitě držia tézy o existencii akejsi slovenskej divočiny, o ktorej však napr. lesnícki ekológovia nič nevedia, resp. jej existenciu sú ochotní pripustiť len vo výmere pár stoviek km² našich lesných prírodných rezervácií!

Takže chcieť je jedna vec, ale dosiahnuť to, je vec druhá, pretože o praktickej ochrane, či nechránení hociktorého druhu poľovnej zveri nerozhoduje „papier“, ale v konečnej fáze názor tých, ktorí dostali od spoločnosti mandát hospodáriť s voľne žijúcimi živočíchmi – a to sú poľovníci. A tí môžu pristúpiť (a zrejme aj pristupujú) ku konkrétnemu riešeniu podľa svojich predstáv (bohužiaľ často na škodu vlka, či iných veľkých šeliem). A väčšinou pritom chýbajú svedkovia..., a ak aj sú, tak zostávajú „nemí“ a „slepí“.

Riešením preto nemôže byť vydávanie hlúpych zákonov, ale šikovné získavanie lepšej väčšiny poľovníkov na stranu ochrany prírody. A to sa celoročnou ochranou veľkých šeliem určite dosiahnuť nedá!

A mám strach, že pokiaľ nebudú pre ochrárov poľovníci relevantnými partnermi, dovtedy bude u nás s vlkom (ale aj rysom a medveďom) len zle a horšie...

Situácia vyzerá tak, že naši ochranári vyznávajú zrejme presvedčenie, že slovenský vlk ešte nezahájil teoreticky naznačenú európsku ofenzívu, hlavne žiaducim západným a južným smerom.

My slovenskí poľovníci však jednému nerozumieme: ak týmto štátom chýbajú ku šťastiu len vlci, nemôže byť predsa žiadny problém ročne ich niekoľko desiatok u nás, ale aj na Ukrajine či v Rusku odchytiť a v Česku, Nemecku, Rakúsku, Belgicku atď. ich vypustiť. Pri vysokej adaptabilite vlka nemôže byť pre neho problém sa tam usadiť a rozmnožiť sa. Ak sa však tak doteraz nestalo, musí to mať nejakú príčinu.

Tou najpravdepodobnejšou je fakt, že tieto štáty vlka (ale ani rysa, či medveďa) jednoducho nechcú! A nechcú ho zrejme preto, lebo sú presvedčení, že by u nich nenašiel vhodné životné prostredie a tým by jeho súžitie s človekom nebolo asi bezproblémové. Jednoznačným dôkazom je aj skutočnosť, že ani ojedinelé izolované populácie (Taliansko, Francúzsko, Švajčiarsko, Rakúsko) nevykazujú podstatnejší trend rozširovania svojho areálu. Aj tam zrejme kapú vlci na prozaickú príčinu – obyvateľstvo ich nechce, a tak sa k nim aj správa. Nezabúdajme, že minimálne každý stý až päťdesiaty Európan je poľovník a v panelákoch tam vyrastá určite menej – k ohlupovaniu vhodných – detí ako u nás!

V praxi to teda vyzerá tak, že my máme veľké šelmy totálne chrániť, aby ich mohli naši európski spoluobčania nelegálne loviť? To je totiž jediný logický výklad súčasného postoja dotknutých krajín. Nech sa teda nikto nečuduje, že ani ekologicky orientovaní poľovníci nedokážu pochopiť, ako môže byť za tohto stavu niekto presvedčený, že veľkým šelmám môže pomôcť len celoročná „kancelárska“ ochrana?

Ing. Jaroslav ĎURÍK
lesník, poľovník

a bývalý profesionálny pracovník Správy CHKO V. Fatra

Ilustrační snímek Jaroslav Vogelanz